

سلاح های جنگ نرم یعنی قدرت روحی و قدرت فکری

مقام معظم رهبری

درس دهم: پدافند غیر عامل

«پدافند غیرعامل یک اصل خواهد بود برای همیشه، نه برای یک مقطع خاص.»

مقام معظم رهبری علیه السلام

۹۶/۷/۳۰

«وَعَلَّمَنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ لِيُحْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ»

انبیاء آیه ۸۰

و ساختن زره را به خاطر شما به او (حضرت داوود) تعلیم دادیم، تا شما را در جنگ‌هایتان حفظ کند: آیا شکرگزار (این نعمت‌های خدا) هستید.

قلعه فلک الافلاک در خرم آباد - یکی از اماکن مستحکم در دوران قدیم ایران

10- چرا کشور پهناور ایران در طول تاریخ، همواره در معرض حوادث طبیعی و غیرطبیعی زیادی قرار داشته است؟ به دلیل ویژگیهای جغرافیایی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی و قرار گرفتن در منطقه حساس خاورمیانه و بهره مندی از ذخایر طبیعی

«دفاع جزئی از هویت یک ملت زنده است، هر ملتی که نتواند از خود دفاع کند زنده نیست.»

حضرت آیت الله خامنه ای

* دفاع (پدافند) عامل : مقابله و مبارزه مستقیم و استفاده از تجهیزات جنگی به منظور دفع حملات و اقدامات جنگی دشمن پدافند عامل نامیده می شود.

دفاع عامل یا مستقیم مخصوص زمان جنگ است که توسط افراد آموزش دیده با کمک وسایلی مثل اسلحه، موشک، تانک و هواپیما صورت می گیرد.

* دفاع (پدافند) غیر عامل: پدافند غیر عامل مجموعه اقداماتی است که بدون استفاده از تجهیزات جنگی می توان انجام داد تا از وارد شدن تلفات جانی به افراد و زیان اقتصادی به مراکز و تأسیسات حیاتی و مهم کشور جلوگیری کرد، یا آنها را به حداقل کاهش داد.

فعالیت 1

شما به عنوان یک نوجوان تا چه حدی آمادگی دارید که در زمان حمله دشمن از خود، خانواده و دیگران دفاع کنید؟ به نظر شما چه کاری باید انجام داد؟ با توجه به آموزش های مختلف که در زمینه امدادگری دیده ام می توانم در کمک رسانی به مجروحان موثر باشم. در حال حاضر ما می توانیم با شرکت در دوره های مختلف نظامی، امدادی و بالا بردن سطح علمی خود آمادگی خود را برای شرایط جنگ آماده تر کنیم

11- دفاع یا پدافند غیرعامل در جنگها به چه منظور صورت می گیرد؟ برای مقابله با تهاجمات دشمن و کاهش خسارات ناشی از حملات زمینی، هوایی و دریایی صورت می گیرد.

12- چه نقاطی در زمان جنگ، مورد توجه و حمله دشمن قرار می گیرند؟ پالایشگاهها، نیروگاهها، فرودگاهها، مراکز سیاسی مهم، مراکز اصلی مخابراتی و ارتباطی، پل های مهم، پایگاه های هوایی و مراکز و ایستگاه های رادیویی و تلویزیونی

* هر قدر که می توانیم، نیرویمان را جمع کنیم و همیشه آماده دفاع از سرزمینمان باشیم. (آیه 60 سوره انفال)

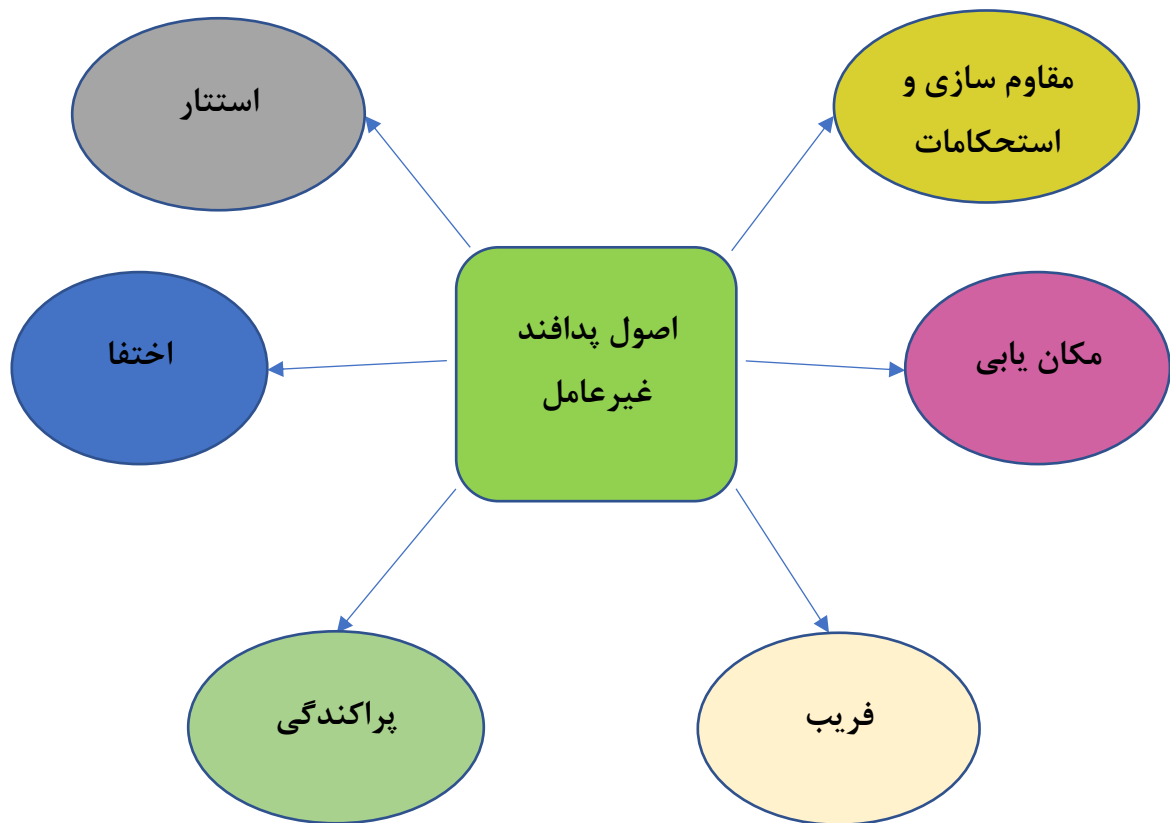
فعالیت 2

پدافند غیرعامل را در سایر کشورها بررسی کنید.

پدافند غیر عامل در کشور روسیه: در کشور روسیه توجه جدی به پدافند غیر عامل از سال ۱۹۶۰ میلادی شروع شده است. در این کشور ساخت پناهگاه های ضد هسته ای و دو منظوره کردن بسیاری از مراکز و تاسیسات مانند خطوط راه آهن زیر زمینی، ایستگاه های مترو و پارکینگ های زیر زمینی از حدود ۵۰ سال قبل در دستور کار قرار گرفته است. در حال حاضر در این کشور تعدادی از مراکز بازدید عمومی، (مانند موزه ها)، در پناهگاه های زیر زمینی قرار دارد.

پدافند غیر عامل در چین: ویل دورانت در کتاب تاریخ و تمدن چین آورده است که «شی هوانگ تی» مردی که به چین وحدت بخشید. یکی از نخستین کارهایش متصل کردن و کامل ساختن دیوارهای دفاعی مجزایی بود. که از دیدگاه برای حفظ چین از اقوام بربری شمال ساخته شده بود.

دیوار چین که هزار و پانصد مایل (۲۴/۵ کیلومتر) طول دارد و در نقاط مختلف آن دروازه‌های بزرگی به سبک آشوری تعبیه شده. عظیم‌ترین ساختمانی است که بشر تاکنون برپا داشته است.

۱- استتار: استتار به معنای هم‌رنگ و هم‌شکل کردن تأسیسات، تجهیزات و نیروی انسانی با محیط اطراف است؛ به گونه‌ای که شناسایی آن برای دشمن بسیار دشوار و تا حدودی غیرممکن باشد؛ مانند استفاده از بادگیر سفید در محیط برفی.

استتار از مؤثرترین روش‌های دفاع غیرعامل در دنیاست. برای استتار از وسایلی مانند رنگ، تور، شاخه و برگ درختان و ... استفاده می‌شود.

۲- اختفا: اختفا یا پنهان‌کاری به اقداماتی گفته می‌شود که از قرارگرفتن تأسیسات، تجهیزات و نفرات در دید مستقیم دشمن جلوگیری به عمل می‌آورد؛ مانند پنهان کردن هواپیماهای جنگی در تونل

در جریان هجرت پیامبر(ص) از مکه به مدینه با استفاده از اختفا و فریب که از اصول پدافند غیرعامل است، دشمنان رسول گرامی اسلام نتوانستند به آن حضرت دسترسی پیدا کنند

*روشهای اختفا عبارتاند از:

الف-) استفاده مناسب از عوارض زمین و احداث تأسیسات در محلی که به سهولت قابل تشخیص و مشاهده نباشد.

ب- عادی و غیر مهم جلوه دادن تأسیسات با کارهایی مانند جدول بندی، درختکاری و...

۳- پراکندگی: پراکندگی به معنای پخش کردن و عدم تجمع نیروها، تجهیزات و تأسیسات به منظور کاهش آسیب پذیری آنها در مقابل عملیات دشمن است؛ برای مثال: دانشمندان هسته ای کشور نباید در یک مجتمع مسکونی زندگی کنند یا اگر میتوانیم چند پالایشگاه در کشور بسازیم بهتر است آنها را در چند شهر با فاصله زیاد از هم بسازیم.

۴- فریب: فریب یعنی انجام کارهایی که فکر و دید دشمن را از اهداف اصلی و مهم به سوی اهداف فرعی و غیراصلی و کم اهمیت منحرف کند؛ مانند نصب نمونک (ماکت) تجهیزات جنگی در نقاط مختلف.

5 — مکان یابی: از اقدامات اساسی و مهم پدافند غیرعامل، انتخاب محل مناسب برای ایجاد تأسیسات حیاتی و مهم کشور است. ایجاد این تأسیسات در دشت های هموار، کنار بزرگراه ها و جاده های اصلی و در نزدیکی مرزها موجب شناسایی و آسیب پذیری آنها در برابر تهدیدات دشمنان می شود.

۶ — مقاوم سازی و استحکامات: یکی از کارهای مفیدی که در زمان صلح می توان انجام داد تا در زمان حادثه از آن استفاده شود، ساخت مکان هایی است که در مقابل بمب و موشک مقاوم باشد و آثار ترکش و موج انفجار را تا حدود زیادی خنثی کند. بنابراین احداث پناهگاه در مجتمع های مسکونی و اداری و همچنین ساخت پناهگاه های عمومی در شهرها، یکی از اقدامات مفیدی است که باعث حفظ جان انسانها در زمان وقوع حادثه می شود.

نمونه ای از پناهگاه های عمومی

*رعایت اصول پدافند غیرعامل دو فایده مهم زیر را به همراه دارد:

۱— قدرت دفاعی کشور را افزایش می دهد و باعث حفظ مراکز و تأسیسات مهم جامعه میشود.

۲— هرچه توان و قدرت دفاع عامل و غیرعامل کشور بیشتر باشد، احتمال تهاجم دشمنان

کمتر می شود.